

33694 - نامازنىڭ ئىسلامدىكى ئورنى

سوئال

بىزگە نامازنىڭ ئىسلامدىكى ئورنىنى چۈشەندۈرۈپ قويىساڭلار .

تەپسىلىي جاۋاب

مەدەھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

نامازنىڭ ئىسلامدا باشقا ھەرقانداق ئىبادەت ئۇنىڭغا يېتەلمەيدىغان كاتتا ئورۇنغا ئىگە . . . بۇنى تۆۋەندىكىلەر كۆرسىتىدۇ :

بىرىنچى : ئۇ بولسا دىن پەقەت ئۇنىڭ بىلەنلا ئۆرە تۇرىدىغان دىننىڭ تۈۋرىكى . . .

مۇئازىن جەبەل نەقىل قىلغان ھەدىستە ، ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : **« مەن سىلەرگە پۈتكۈل ئىشنىڭ بېشى ، ئۇنىڭ تۈۋرىكى ۋە چوققىسىنى ئېيتىپ بەرمەيمۇ ؟**

« مەن (مۇئاز) : " ھەئە ، ئى ئاللاھ ئەلچىسى . " دىدىم . ئۇ : « ئىشنىڭ بېشى ئىسلام ، ئۇنىڭ تۈۋرىكى ناماز ھەمدە ئۇنىڭ چوققىسى بولسا جىھاد . » دىدى . [تىرمىزىي نەقىل قىلغان ، 2616 . ئەلبانىي سەھىيە تىرمىزىيدا سەھىيە دەپ تۈرگە ئايرىدى ، 2210]

ئىككىنچى : ئۇ ئىككى گۇۋاھلىق سۆزىگە نىسبەتەن كىشىنىڭ ئىتىقادىنىڭ ساغلاملىقىنى تىخىمۇ ئىسپاتلاش ھەمدە ئۇنىڭ قەلبىدە قارارلانغان ئىتىقادىنىڭ كۆرگىلى بولىدىغان دەلىلى سۈپىتىدە ئىككىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ . ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن مۇنداق دىگەن : **« ئىسلام بەشىنىڭ ئۈستىگە قۇرۇلغان : ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق ، ۋە مۇھەممەد ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىش ، نامازنى تۇرغۇزۇش ، زاكات بېرىش ، ئۆيىنى زىيارەت قىلىش (ھەج قىلىش) ، ۋە رامىزاندا روزا تۇتۇش . »** [بۇخارىي (8) ، مۇسلىم (16) نەقىل قىلغان .]

نامازنى تۇرغۇزۇش : ئۇنىڭ سۆزلىرى ۋە ھەركەتلىرىنى مۇكەممەل قىلىپ ، ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن ۋاقتلىرىدا ئادا قىلىش . خۇددى قۇرئاندا كەلگەندەك ، ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ھەقىقەتەن ناماز مۇئمىنلەرگە ۋاقتى بەلگىلەنگەن ھالدا پەرز قىلىندى . »**

ئۈچۈنچى : نامازنىڭ قالدى ئىبادەتلەرگە قارىغاندا ، ئۇنىڭ پەرز قىلىنىش ئورنى جەھەتتە ئاللاھدە ئورۇنغا ئىگە . . .

يەنى ئۇنى پەرىشتە زىمىنغا ئېلىپ چۈشمىدى ، لىكىن ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئاسمانغا ئېلىپ چىقىش بىلەن نىبىمەتلەندۈردى ھەمدە پەرۋەردىگارى ئۇنىڭغا نامازنىڭ پەرزلىكىنى بىۋاسىتە ئېيتتى . ھەمدە بۇ ئىش بارلىق ئىسلام شەرىئەتلىرى ئارىسىدا نامازنىڭ ئۆزگىچىلىكى .

ناماز ھىجرەتتىن ئۈچ يىل بۇرۇن مۇبىراج كېچىسى پەرز قىلىنغان .

ناماز 50 ناماز بولۇپ پەرز قىلىنىپ ئاندىن سانى بەشكە يەڭگىلەتلىگەن ، ھەمدە 50 نامازنىڭ ساۋابى بەش نامازدا ساقلىنىپ قالغان . مانا بۇ ئاللاھنىڭ ئۇنىڭغا بولغان ياخشى كۆرۈشى ۋە ئۇنىڭ ئورنىنىڭ كاتتىلىقىغا دەلىل . تۆتىنچى : ناماز ، ئاللاھ ئۇنىڭ بىلەن خاتالىقلارنى ئۆچۈرىدۇ . .

بۇخارىي (528) ، مۇسلىم (667) ئەبۇ ھۇرەيرىدىن نەقىل قىلدىكى ، ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن - بەكرىنىڭ ھەدىسىدە ، ئۇ ئاللاھ ئەلچىسىنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى ئاڭلىغان : **« ئويلاپ باقتىڭلارمۇ ؟ سىلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ ئىشىكىدە بىر دەريا بولسا ھەمدە ئۇ ئۇنىڭدا ھەر كۈنى بەش قىتىم يۇيۇنسا ، ئۇنىڭدا بىرەر كىرىنىڭ ئىزى قالمىدۇ ؟ »** ئۇلار : " ئۇنىڭدا ھېچقانداق كىرىزى قالمىدۇ . " دىدى . ئۇ : **« ئەنە ئۇ كۈندىلىك بەش نامازغا ئوخشايدۇ ، ئۇ ئارقىلىق ئاللاھ گۇناھلارنى ئۆچۈرىدۇ . »**

بەشىنچى : ناماز بولسا دىننىڭ يوقۇلىدىغان ئەڭ ئاخىرقى قىسمى ، ھەمدە ناۋادا ئۇ يوقالسا دىننىڭ ھەممىسى يوقىلىدۇ .

نەقىل قىلىندىكى ، جابىر بىن ئابدۇللاھ مۇنداق دىگەن : " ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : **« كىشى بىلەن شېرىك ۋە كاپىرلىقنىڭ ئارىسى بولسا ئۇنىڭ نامازنى تاشلىشى . »** [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 82]

شۇڭلاشقا مۇسۇلمان نامازنى ۋاقتىدا ئادا قىلىشنى داۋاملاشتۇرۇشى ، ئۇنىڭغا ھورۇنلۇق قىلماسلىقى ۋە سەل قارىماسلىقى لازىم . ئاللاھ مۇنداق دىگەن :

ناماز ئوقۇغۇچىلارغا ۋاي ! . ئۇلار نامازلىرىغا سەۋەنلىك قىلىدۇ (ۋاقتىدىن كېچىكتۈرۈپ ئوقۇيدۇ) « [مائۇن) قولقا : 4-5]

ھەمدە ئاللاھ نامازلىرىنى يوقىتىۋەتكۈچىلەرنى مۇنداق دەپ ئاگاھلاندۇرىدۇ :

« ئۇلار كەتكەندىن كېيىن (ئۇلارنىڭ) ئورنىنى باسقان ئورۇنباشارلار نامازنى تەرك ئەتتى ، نەپسى خاھىشلىرىغا ئەگەشتى ، ئۇلار (قىيامەتتە) گۇمراھلىقنىڭ جازاسىنى تارتىدۇ . »

[مەرىيەم : 59]

ئالتىنچى : ناماز بەندە قىيامەت كۈنى سوراققا تارتىلىدىغان بىرىنچى نەرسە :

نەقىل قىلىندىكى ئەبۇ ھۇرەيرە مۇنداق دىگەن : " مەن ئاللاھ ئەلچىسىنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەنلىكىنى ئاڭلىدىم : « بەندە قىيامەت كۈنى سوراققا تارتىلىدىغان بىرىنچى ئىش ئۇنىڭ نامىزى بولىدۇ . ئەگەر ئۇ ياخشى بولسا ئۇنداقتا ئۇ راۋاج تاپىدۇ ۋە ئۇتۇق قازىنىدۇ ، بىراق ئۇ ناچار بولسا ، ئۇنداقتا ئۇ ۋەيران بولىدۇ ۋە زىيان تارتىدۇ . ئەگەر ئۇ پەرىز نامىزىنى كەم قىلغان بولسا ، ئۇلۇغ پەرۋەردىگار : **« قاراڭلار ، بەندەمنىڭ نەپلى نامىزى بارمۇ-يوق ؟ پەرىزدىن كەم بولۇپ قالغانلىرى ئۇنىڭ بىلەن تولۇقلىنىدۇ . »** دەيدۇ . ئاندىن باشقا ئىش-ئەمەللىرىمۇ مۇشۇ تەرىقىدە بولىدۇ . » [نەسائىي (465) ، تىرمىزىي (413) نەقىل

قىلغان . ئەلبانى سەھىيە جامئىدا سەھىيە دەپ تۈرگە ئايرىغان ، [2573]
ئاللاھتىن بىزنىڭ ئۇنى ئەسلەپ تۇرىشىمىزغا ، ئۇنىڭغا تەشەككۈر ئېيتىشىمىزغا ۋە ئۇنىڭغا ياخشى ئىبادەت
قىلىشىمىزغا ياردەم قىلىشىنى سورايمىز .
مەنبەلەر : كتاب الصلاة للدكتور الطيار ص 16 ، وتوضيح الأحكام للبسام 1/371 ، وتاريخ مشروعية الصلاة
للبلوشي ص 31 .